

Talvisodan ihme oli erityisesti sen päättyminen 13.3.1940

Lehden ilmestyessä tulee kuluneeksi 80 vuotta talvisodan viimeisistä ratkaisun päivistä. Sotilaallinen tilanne oli vaikein Karjalan kannaksella. Mannerheim-linja oli murtunut Summassa ja taisteluja käytiin Viipurissa ja sen ympäristössä. Puna-armeijan Viipurinlahden ylitys oli luonut erittäin vaarallisen tilanteen II AK:n selustaan ja uhkasi koko Karjalan kannaksen puolustajia saarroksella. Suomalaisten ongelmana oli joukkojen syvä väsyminen ja reservien sekä ampumatarvikkeiden loppuminen. Suomalaisen puolustus ei olisi kestänyt kelirikokauden alkamiseen asti, joka olisi vaikeuttanut venäläisten sotatoimia ja antanut hengähdystauon suomalaisille.

Talvisota oli myös diplomaattien sotaa. Tukea ja apua haettiin kaikilta tahoilta mistä voitiin. Suunnitelmat Ranskan ja Iso-Britannian apuretkikunnan lähettämisestä Suomeen olivat valmiina. Suomen hallituksen pyyntöä odotettiin viimeistään 5. maaliskuuta. Jos pyyntö olisi tehty, Euroopan poliittinen ja sotilaallinen tilanne olisi muuttunut täysin toisenlaiseksi. Länsiliittoutuman joukot olisivat saapuneet Pohjolaan. Ei ole ihme, että Ruotsin hallitus teki kaikkensa saadakseen Suomen neuvottelupöytään sopimaan aselepoehdoista. Ruotsi kielsi apuretkikunnan läpikulun Ruotsin kautta. Ruotsin hallitus pelkäsi taistelutoimien alkamista Ruotsin alueella. Jollakin tavalla Saksan olisi ollut pakko reagoida, jos Ruotsin elintärkeät malmikuljetukset olisivat vaarantuneet. Tuskin Ruotsi olisi voinut estää apuretkin matkaa Suomeen, koska se olisi silloin tarkoittanut sotimista Neuvostoliiton rinnalla Suomea vastaan ja poliittisesti se olisi ollut mahdotonta. Tuskin millään muulla suomalaisten päätöksellä on ollut niin merkittävä vaikutus Euroopan historian kulkuun kuin oli 5. maaliskuuta tehdyllä päätöksellä apuretkikunnasta.

Suomen hallitus päätti hakea Suomen kannalta parasta vaihtoehtoa – aselepoa Neuvostoliiton

kanssa. Toivottiin länsivaltojen sekaantumisen mahdollisuuden helpottavan neuvotteluja. Avunpyynnön jättäminen väliin tarkoitti sitä, että Suomen oli hyväksyttävä Neuvostoliiton vaatimukset sellaisenaan. Sotilaallinen tilanne oli jo niin vaikea, että vaatimukset oli hyväksyttävä, vaikka ne olivat kovemmat kuin oli odotettu.

Ilman aselepoa olisi alkanut irtautuminen, koska sotilaallinen tilanne Viipurin alueella oli jo lähellä murtumista. Se olisi tarkoittanut vaikeata operaatiota rintaman siirtämiseksi jonnekin Kymijoen tasalle. Rintaman siirtäminen olisi koskenut myös Laatokan karjalan joukkoja jotka olisi yritetty siirtää Jänisjärven tasalle. Olisivatko nämä vaikeat operaatiot onnistuneet – sitä emme tiedä? Aselepon aikaansaaminen oli kuitenkin paras vaihtoehto Suomen itsenäisyyden että puolustusvoimien taistelukyvyyn säilymisen kannalta.

Talvisodan ihme huipentui sen päättymisen ihmeeseen – Suomi oli lähes tyrmätty, mutta pysyi pystyssä.

Hyvää kevään odotusta toivottaen

Hämeenlinnan Myllymäessä 20.2.2020

Päätoimittaja

Ari Parkkola
Ari Parkkola